

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/132/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723203624
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6723203624.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa - D. M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa v zastúpení - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen ako kolíznym opatrovníkom, maloletej dcéry rodičov: matka - Mgr. Art. Z. H., Dis. art., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. N. X/X, XXX XX H., v zastúpení - ADIUVANTE s.r.o., advokátska kancelária, IČO: 52 341 046, so sídlom Halenárska 412/7, 917 01 Trnava, otec - I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. D. X, XXX XX L., v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25.08.2023, na základe odvolania matky voči uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/216/2023-80 zo dňa 22.09.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **zrušuje a vracia** mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) v odvolaní napadnutom uznesení - v jeho výroku I. zastavil konanie a vo výroku II. rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Uviedol, že dňa 25.8.2023 mu bol doručený návrh mal. dieťaťa, ktorý v jeho mene podala matka v zastúpení ADIUVANTE s.r.o., advokátska kancelária na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, ním dočasne, do skončenia konania vo veci samej č. k. 12C/3/2023 eventuálne č. k. 8P/167/2022 bolo požadované uložiť povinnosť otcovi mal. dieťaťa, aby sa vedome nepribližoval k maloletej na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti mal. dieťaťa aj otca na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci, a to v nevyhnutnom rozsahu. Podstatnú časť skutkových argumentácií z návrhu a konkrétne dôkazy k nim pripojených okresný súd opísal v bodoch 2 a 3 rozhodnutia - na ich obsah v podrobnostiach odvolací súd odkazuje.

3. S poukazom na citované ustanovenia § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej iba „CMP“), ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 2, § 61, § 328 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba „CSP“), § 8 ods. 1, § 9, § 26, § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“), § 31 ods. 1, 2 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“) aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 11Co/13/2023 zo dňa 10.02.2023 okresný súd vykonal ex offo prieskum, ktorého výsledkom konštatoval, že v súdnej veci nie sú splnené procesné podmienky konania z pohľadu kritérií vymedzených v ust. § 61 CSP, § 8, § 9 a § 26 OZ, ust. § 27 a § 31 ods. 2 ZoR. Mal za to, že obdobne ako to bolo vyhodnotené v rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 11Co/13/2023 zo dňa 10.02.2023 (konanie vo vzťahu k maloletému dieťaťu zastavené o čom matka vedomosť má), že maloleté dieťa na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá procesnú subjektivitu nakoľko vzhľadom na vek (3 roky) nie je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia primeraný jeho rozumovej a vôľovej vyspelosti, rovnako to platí i v tejto súdnej veci - v totožnej

procesnej situácii, teda matka ani v tomto konaní nie je oprávnená mal. dieťa zastupovať v súvislosti s podaním návrhu, nakoľko tiež „tu dochádza ku kolízii záujmov medzi rodičmi mal. dieťaťa a mal. dieťaťom“ v zmysle ust. § 31 ods. 2 ZoR, a preto aj v tomto súdenom prípade platí záver, že „mal. dieťa môže vo veci podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastupovať kolízny opatrovník“ a nie zákonný zástupca, teda matka.

4. Náhradu trov konania účastníkov okresný súd riešil podľa § 52 CMP a žiadnemu z nich predmetný procesný nárok nepriznal.

5. Proti uzneseniu sa odvolala v zákonnej lehote matka prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu. Odvolaciemu súdu navrhuje, aby uznesenie okresného súdu:

a) z m e n i l a uložil žalovanému, aby sa dočasne - do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 12C /3/2023 vedome nepribližoval k mal. žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti žalobkyne aj žalovaného na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci a to v nevyhnutnom rozsahu,

pre prípad ak by odvolací súd nesúhlasil s týmto petitom, navrhuje eventuálny petit, ním, aby uznesenie okresného súdu

b) z m e n i l a uložil žalovanému, aby sa dočasne - do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8P/167/2022 vedome nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti žalobkyne aj žalovaného na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci a to v nevyhnutnom rozsahu,

a ak by odvolací súd sa priklonil výlučne k opodstatnene namietanému nesprávnemu procesnému postupu a zároveň by mal za to, že namietaný nedostatok v odvolacom konaní nie je možné odstrániť zmenou napadnutého rozhodnutia, žiada uznesenie

c) z r u š i ť a vec vrátiť Okresnému súdu Zvolen na nové konanie a rozhodnutie.

6. Odvolateľka prvotne vytyka súdu nesprávny právny názor o nedostatku procesnej subjektivity maloletej opierajúci sa o dôvod zastavenia konania voči maloletej žalobkyni v inom konaní, v ktorom rozhodoval odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí č. k. 11Co/13/2023-79 zo dňa 10.02.2023 na základe podaného odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 12C/3/2023-48 zo dňa 13.01.2023. Podľa vyjadreného názoru odvolateľky maloletá žalobkyňa má (a mala) procesnú subjektivitu v tejto veci, lebo vo sfére hmotného práva disponuje spôsobilosťou mať práva (a povinnosti), konkrétne má právo na ochranu osobnosti (§ 11 OZ), právo na ochranu života, ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia a rodinného života (§ 11 OZ, článok 5 zákona o rodine, článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa, článok 2, článok 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach, článok 15 a článok 19 ods. 2 Ústavy SR). Tvrdí, že maloletá má v konaní procesnú subjektivitu ako tomu bez pochyby býva aj v konaní o návrhu niektorého rodiča na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, kde neraz býva súčasťou takého návrhu aj zákaz styku alebo pozbavenie výkonu rodičovských práv, k čomu sa viaže rovnako otázka potencionálneho konfliktu záujmov medzi rodičmi a dieťaťom. Dodáva, že ako matka bola oprávnená v tejto veci konať v mene maloletej, za účelom spísania a podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia splnomocniť advokátsku kanceláriu. Osvedčené násilné konanie žalovaného (otca) predstavovalo/ a stále predstavuje reálne nebezpečenstvo ohrozenia psychického i fyzického zdravia maloletej, vzhľadom aj na závery znalca PhDr. Marty Halašovej v posudku vypracovanom v rámci trestného konania k osobe maloletej žalobkyne (napr. destabilizácia psychiky maloletej, odporúčaním jej psychoterapie u klinického psychológa). Zdôrazňuje, že ako rodič konala v najlepšom záujme svojho dieťaťa, v záujme jeho ochrany si plnila rodičovské povinnosti, keď sa snažila nielen chrániť zdravie maloletej, ale rovnako aktívne konať aj vo vzťahu k odporúčaniam odborníkov (znalcov v príslušnom odbore), ktorí skonštatovali nie len potrebu terapie dieťaťa, ale rovnako zákaz kontaktu so žalovaným, ktorého možná realizácia je pre maloleté dieťa škodlivá.

7. Podľa matky/odvolateľky súd prvej inštancie nesprávne vyložil pre danú vec aj ustanovenie § 31 ods. 2 zákona o rodine, pretože právny úkon rodiča urobený v mene maloletého dieťaťa a smerujúci k ochrane jeho najlepšieho záujmu nepredstavuje žiadny rozpor záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom. V rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu boli v minulosti judikované situácie, kedy je prípustné, aby jeden rodič zastupoval spoločné maloleté dieťa v súdnom konaní proti druhému rodičovi napr. v konaní o vymáhanie výživného (uvádza závery z rozhodnutí R 63/1974, R 21/1981, v uznesení NS SR 6Cdo 61/2011 zo dňa 11.mája 2011, ktorý nadviazal na právny názor vyslovený

v rozhodnutí R 21/1981). V kontexte možnosti zastupovania dieťaťa pri domáhaní sa osobného práva dieťaťa na výživné - do aktuálnej veci premietnuté, ide o kontext osobného práva dieťaťa na ochranu života, zdravia a pokojného rodinného života. Obdobne ako v prípade zastupovania dieťaťa rodičom v konaní o vymáhanie výživného (v súlade s najlepším záujmom dieťaťa predstavujúce ochranu práva dieťaťa na napĺňanie jeho materiálnych potrieb) aj právne úkony jedného rodiča v mene maloletého dieťaťa smerujúce k ochrane jeho najlepšieho záujmu, spočívajúceho v ochrane jeho duševnej alebo telesnej integrity - ako je tomu v tu posudzovanej veci - nepredstavujú rozpor medzi záujmami rodičov a maloletého dieťaťa. Inak povedané, ak Najvyššiemu súdu SR resp. Najvyššiemu ČSSR v právnej rovine neprekážalo predostretie najlepšieho záujmu dieťaťa jedným rodičom proti druhému rodičovi vo veci plnenia vyživovacej povinnosti, potom o to viac by nemalo byť odmietané ani predostretie najlepšieho záujmu dieťaťa v súvislosti s podozrením jedného rodiča z domáceho násillia a dovoľávaním sa ochrany osobnosti (predostretie vo forme podania návrhu na NO). V ďalšej časti odvolania odkazom aj na rozhodovacia činnosť všeobecných súdov (napr. OS Rimavská Sobota č. k. 14C/15/2003, OS Brezno č. k. 9P/45/2023, OS Trnava č. k. 19P/9/2021) sa odvolateľka domnieva, že vzhľadom aj na rozdielny názor súdov, viaceré, rozdielne procesné situácie, keď súd akceptuje návrh podaný advokátskou kanceláriou v mene maloletého žalobcu /žalobkyne splnomocnenou na tento účel zákonným zástupcom (napr. matkou) a v konaní ustanoví kolízneho opatrovníka, návrh akceptuje, kolízneho opatrovníka neustanoví, návrh podaný advokátskou kanceláriou v mene maloletého žalobcu/žalobkyne splnomocnenou na tento účel zákonným zástupcom (napr. matkou) neakceptuje, ustanoví kolízneho opatrovníka a konanie zastaví, prípadne o návrhu nejde rozhodovať, lebo ho nepodal kolízny opatrovník a preto konanie zastavuje,- bude zjednocujúce rozhodnutie odvolacieho súdu viac než vítané.

8. Ozrejmuje ďalej, že vo veci jej žaloby na ochranu svojej osobnosti a osobnosti maloletej žalobkyne OS Zvolen uznesením č. k. 12C 3/2023 zo dňa 13.01.2023 jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a ochranu jej/matke poskytol napokon Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 11Co/13/2023-79 zo dňa 10.02.2023 a to uložením žalovanému zákazu priblíženia a zákazu vstupu do obydllia, pričom vo vzťahu k mal. dcére v bode 26. tohto uznesenia skonštatoval, že nariadením neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ CSP nebude obmedzený na svojich vlastníckych a užívacích právach a zároveň žalobkyni 1/ fakticky aj žalobkyni 2/ bude poskytnutá požadovaná ochrana. V ďalšom konaní vedenom u OS Zvolen pod sp. zn. 8P/167/2022 o úpravu styku otca s dcérou, bolo uznesením súdu zo dňa 06.03.2023 nariadené znalecké dokazovanie. Na návrh otca dieťaťa zo dňa 18.05.2023 v konaní 8P/167/2022 Okresný súd Zvolen uznesením 8P/167/2022-232 zo dňa 06.06.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ním upravil styk otca s maloletou každý pondelok od 14:00 hod. do 18:00 hod., avšak na základe jej odvolania Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 15CoP/75/2023-317 zo dňa 05.09.2023 uznesenie OS Zvolen 8P/167/2022-232 zo dňa 06.06.2023 zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení predmetného rozhodnutia odvolací súd uviedol, že otec dieťaťa požíva alkoholické nápoje, čo mal nielen osvedčené ale aj preukázané výpisom z evidencie priestupkov, aj trestnými rozkazmi a matka predloženými dôkazmi osvedčila, že otec môže predstavovať hrozbu pre maloletú. Do doby tohto rozhodnutia krajského súdu aj ona i maloletá boli v strese a v obavách, nakoľko otec (v aktuálnej veci žalovaný) sa dovoľával stretávania sa s dcérou každý pondelok v pôvodne vymedzenom čase.

9. Okresnému súdu Zvolen matka/odvolateľka vytyka v súhrnnom hodnotení, že nesprávnym procesným postupom znemožnil jej/žalobkyni a aj maloletej žalobkyni uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces (cituje podstatnú právnu argumentáciu aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/122/2010 zo dňa 21. júla 2010) a rozhodnutie je v rozpore aj s medzinárodnými dohovormi napr. Dohovorom o ochrane práv dieťaťa, s Európskym dohovorom o ľudských právach a z neho vyplývajúcich pozitívnych záväzkov štátu (ku Slovenskej republike).

10. V štádiu odvolacieho konania ďalšie podania doručené neboli.

11. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie uplatnil účastník konania včas (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario

CSP) uznesenie okresného súdu z dôvodov podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

12. Z doterajšieho obsahu spisového materiálu je nepochybné, že meritórne konania vedené pred Okresným súdom Zvolen sp. zn. 12C/3/2023 vo veci ochrany osobnosti (na základe žaloby podanej odvolateľkou a maloletou - v pozícii žalobkyň, voči žalovanému - otcovi maloletej) a pod sp. zn. 8P/167/2022 vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. D. M., právoplatne skončené nie sú, podľa vykonaného šetrenia Krajským súdom v Žiline v konaní pod sp. zn. 8P/167/2022 bolo nariadené znalecké dokazovanie a spis súd znalcovi odovzdal za účelom vypracovania znaleckého posudku.

13. Odvolací súd upriamuje pozornosť na obsahové vymedzenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného súdu dňa 25.8.2023. V predmetnom podaní uplatnený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa viaže ku dvom v návrhu spojeným právnym veciam čomu napovedá nielen opis rozhodujúcich skutkových okolností ale aj navrhovaný petit. Uvedené si okresný súd vôbec neujasnil a nezohľadnil pri rozhodovaní. Časť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa viaže k právnemu vzťahu/ k právnej veci sporovej povahy, ku konaniu o ochrane osobnosti vedenom v merite vecí u OS Zvolen pod sp. zn. 12C/3/2023, ktorá spadá pod hmotno-právny režim Občianskeho zákonníka, prejednáva sa podľa režimu Civilného sporového poriadku v civilno-právnom sporovom konaní.

14. Zvyšná časť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa viaže k právnej veci mimosporovej povahy - k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. D. M. - ku konaniu vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa - meritórne vedené u OS Zvolen pod sp. zn. 8 P/167/2022, ktorá spadá pod hmotno-právnu úpravu Zákona o rodine, prejednáva sa podľa režimu Civilného mimosporového poriadku v civilnom mimosporovom konaní.

15. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú kumulované/ spojené právne veci, ktoré sa na spojenie nehodia, spojenie vecí napr. aj v súdnom konaní je vylúčené ak by mala byť jedna z vecí prejednávaná podľa Civilného sporového poriadku a druhá podľa Civilného mimosporového poriadku (viď. komentár k ust. § 166 ods. 2 CSP - Veľký Komentár Civilný sporový poriadok Štefček a spol. str. 632-633).

16. Preto po zápise - zaevidovaní podania - návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 25.8.2023 pod sp. zn. 8P/216/2023 mal podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd časť podania/ návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorá sa viaže ku právnemu vzťahu sporového charakteru (meritórne konanie vedené pred OS Zvolen pod sp. zn. 12C/3/2023 vo veci ochrany osobnosti) oddeliť/vylúčiť na rozhodnutie civilnému sporovému súdu v civilnom sporovom konaní. Pokiaľ súd prvej inštancie - konajúci v mimosporovom konaní o tejto časti návrhu rozhodol - nepostupoval správne.

17. Vo zvyšnej časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dotýkajúcej sa konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa (navrhuje sa nariadenie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 8P/167/2022) ide vo svojej podstate o návrh ktorý bol uplatnený v štádiu už po začatí a v priebehu meritórneho konania vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletej. Hoc v návrhu je okruh účastníkov označený - uvádzaný ako v žalobe, avšak v prípade časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa mali byť v návrhu za účastníkov konania označení rodičia maloletej a maloletá, napokon takýto okruh účastníkov možno z ďalšieho obsahu podania/návrhu aj vyvodiť, o takomto okruhu účastníkov konania ani okresný súd nepochyboval vzhľadom ako ich uviedol v záhlaví v odvolaní napadnutého uznesenia. Súd prvej inštancie aj vo vzťahu k tejto časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konštatoval, že matka nie je oprávnená v tomto konaní maloleté dieťa zastupovať v súvislosti s podaním návrhu, nakoľko tu dochádza ku kolízii záujmov medzi rodičmi mal. dieťaťa a mal. dieťaťom, a maloleté dieťa na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá procesnú subjektivitu (vzhľadom na jej vek, rozumovú a vôľovú vyspelosť). Odvolací súd vykonaním odvolacieho prieskumu má ale za to, že obsahový kontext odôvodnenia návrhu umožňuje uznať, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa uplatnila matka (odvolateľka) ako zákonná zástupkyňa dieťaťa v medziach výkonu rodičovských práv, matka v takomto type konania je oprávnená

maloleté dieťa zastupovať v súvislosti s podaním návrhu na súd voči druhému rodičovi, takéto oprávnenie jej totiž patrí ako nositeľke rodičovských práv a v návrhu nastolené otázky bezprostredne súvisia s výkonom práv a povinností rodičov. Kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu súd ustanoví v konaní „ pre účely konania „ v prípade kolízie záujmov medzi dieťaťom a rodičmi - napokon kolízneho opatrovníka okresný súd maloletej pre účely prebiehajúceho konania uznesením už ustanovil. Pokiaľ okresný súd v uvádzanej časti konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil, s jeho postupom nemožno súhlasiť. Žiada sa tiež dodať, že vo veciach starostlivosti súdu o maloletých podľa ust. § 111 a nasl. CMP konanie možno začať aj bez návrhu. Príkladom premietnuté do konkrétnej posudzovanej veci, nič nebránilo tomu ak súd bol názoru, že matka nebola oprávnenou osobou na podanie návrhu v uvádzanej časti, aby túto časť návrhu hodnotil minimálne za podnet o ktorom mohol začať konať.

18. Odvolací súd zistil v postupe súdu prvej inštancie ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutého rozhodnutia nesprávnosť takej povahy a intenzity ktorá založila dôvod pre zrušenie rozhodnutia v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP s následným vrátením veci podľa ust. § 391 ods. 1 CSP okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

19. V ďalšom štádiu bude povinnosťou súdu prvej inštancie riadiť sa pripomienkami odvolacieho súdu a jeho vysloveným názorom v tomto rozhodnutí.

20. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).